

slag, der — det er man enig om fra alle Sider, lader det til, i Tinget — vil kunne modarbejde Valgtryk, og saa siges der fra højre Side, at det er alt for lidt, som vi nu forlange, vi maa forlange meget mere, en hel Omvæltning af hele vor Valghistorie, men kommer man saa ved en anden Lejlighed fra vor Side med et saadant Forslag, saa siger man fra samme Side: Nu forlange I alting, nu kunne I ingenting faa! Det er lige meget, hvorledes man stiller sig over for det ærede Medlems Parti, man faar ikke noget alligevel. — Om den højtærede Ministers Standpunkt over for det foreliggende Spørgsmaal kunde jeg godt lide at gøre en enkelt Bemærkning. Det forekommer mig nemlig, at selv om den højtærede Minister ikke havde ment i Henhold til den foreliggende Betænkning og de fremkomne Endringsforslag, at der kunde være nogen Udset til, at der kom noget ud af Forslaget, eller til, at han kunde faa sine Anstuelser igennem, havde dog almindelig Høflighed, særlig efter det Standpunkt, den højtærede Minister indtog ved Iste Behandling af Sagen, talt for, at han havde raadført sig med Udvalget.

M. Nielsen: Jeg forstaar ikke, at det ærede Medlem for Ribe (Bust) er saa meget imod det Ord: Opdragelse, da han selv er saa overordentlig modtagelig derfor. Naar man vil sammenligne det ærede Medlems første Foredrag med det andet, vil man nemlig lægge Mærke til, at det ærede Medlem i den Tid hurtig har ladet sig opdrage til at udtale sig ganske anderledes kønt og let. Jeg tror, det ærede Medlem havde tjent sig selv mere end mig ved at unblade Fortællingen om Præsten. Tobaksrøgen var sparet derved, og der var maasse ogsaa sparet andre Ubehageligheder for det ærede Medlem. Jeg skal gerne ved Lejlighed — det ærede Medlem har jo indbudt mig dertil — uden for denne Sal videre forhandle det Tema med ham. De kongelige Embedsmænd ere i øvrigt aabenbart det ærede Medlem til stor Nytte. I hans første Foredrag, da det gjaldt Fortællingen om Præsten, figurerede de som dem, der ingen Overbevisning kunde have, fordi de vare under Tryk osv. af Regeringen. Den anden Gang, i det andet Foredrag, havde det ærede Medlem Brug for dem i en anden Retning, da figurerede de som de selvstændige Folk, der kunde bære sig ad, hvordan de vilde, de vare da ikke saaledes under Trykket. Altsaa, selv om det ærede Medlem har et vist ondt Øje til de kongelige Embedsmænd, viser det sig dog, at de undertiden kunne gøre det ærede Medlem forøn-

stet Nytte. Jeg vilde dog raade det ærede Medlem til for Eftertiden at lade hengaa lidt længere Tid mellem, at de bruges til forskellige Ting. Naar saa det ærede Medlem har stillet det Spørgsmaal til mig, om de fattige da have tvinget de rige, da er det jo et Spørgsmaal, som i og for sig bunder i den Misforstaaelse, som jeg tidligere tillod mig at gøre det ærede Medlem opmærksom paa. Det ærede Medlem tror nemlig vedblivende, at jeg har sagt, at Misbrugene, som kunne ske med Hensyn til den nærværende Valglov, er det opdragende. Det har jeg aldrig sagt. Hvad jeg har sagt, er, at selve Valgloven efter mit Princip er opdragende. Og saa kan jeg godt give det ærede Medlem et Svar paa dette Spørgsmaal. Jeg tror, at i særdeles mange Tilfælde have de fattige, de ringe stillede, opdraget de rige. Det ærede Medlem vil vist ikke paastaa, at f. Eks. alle Godsejere, for at tage en Del af de velhavende, øve Valgtryk. Det vil det ærede Medlem ganske sikkert ikke paastaa. Mon ikke det ærede Medlem i sin Bekendtskabskreds skulde finde en eller anden Godsejer, som han kender nøje, som han har staaet i nøje Forbindelse med og forhandlet med om Dit og Dat, som han vil fritende for at have øvet dette slemme Valgtryk. I alt Fald findes der, er jeg overbevist om, en hel Del Godsejere, der ikke øve et Valgtryk, som de efter dansk Lovgivning kunde øve uden at blive straffede derfor, netop fordi de have ladet sig opdrage af Valglovens Indhold, som er dette, at den fattige Mand har Ret til at afgive sin Stemme. De kunde maasse nok have lyst til for at tjene politiske Djemed at øve dette Tryk, men saa er der noget i disse Mennekers Sind, der siger: Nej, vi maa dog sandelig ikke berøve disse Folk den Ret, de ifølge Valgloven have! Jeg gad vide, om det ærede Medlem selv med sine — om Forladelse — noget uklare Begreber om Opdragelse og Pædagogik, ikke vil give mig Ret i, at der virkelig er noget opdragende i dette, og at Grunden til, at der ikke øves langt mere Valgtryk, end der øves nu, ligger i, at vor nuværende Valglov har opdraget i høj Grad. — Men jeg vil ikke misforstaa. Den ærede Ordfører for Halodelen af Udvalget og forskellige andre ærede Medlemmer have udtalt sig, som om jeg var imod det foreliggende Lovforslag. Det er jeg jo ikke, aldeles ikke, og det ærede Medlem for Kjøbenhavns 11te Valgtreds (Olsen) antydede jo ogsaa, at jeg havde været endnu lidt varmere for det i Udvalget, end jeg er her. Jeg har haft et bestemt Synspunkt i denne Sag, det er dette